

оскарження. URL : <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/vidstoronennya-vid-posadi-novi-pidhodi-dlya-zaperechennya-ta-oskarzhennya.html>.

4. Фаринник В. І. Відсторонення від посади: кримінальний процесуальний аспект. *Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право)*. 2014. № 2. С. 162–171.

5. Завтур В. А. Розгляд та вирішення слідчим суддею клопотання про відсторонення від посади: питання предмета доказування. URL : http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/4766/1/%D0%9D%D0%90%D0%A3%D0%9A%D0%9E%D0%92%D0%95%20%D0%97%D0%90%D0%91%D0%95%D0%97%D0%9F%D0%95%D0%A7%D0%95%D0%9D%D0%9D%AF_p100-102.pdf.

Олександр КАРПЕНКО

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ ЯК ОКРЕМИЙ АСПЕКТ ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Беззаперечно центральним завданням будь-якої демократичної й правової держави є забезпечення умов фактичної реалізації прав і свобод людини та громадянина.

Доступність Інтернету, на чолі з поступовим поглинанням повсякденного життя інформаційними технологіями, постійним зростанням кількості користувачів мережі Інтернет, розповсюдженням засобів електронного зв'язку, а також міжнародним позитивним досвідом надання громадянам звичних послуг в електронному вигляді перетворили аспект розширення можливостей комунікації громадян з владою, у тому числі шляхом запровадження електронних звернень, на один з найбільш актуальних для розгляду та впровадження в державі.

Досліджуючи питання становлення, розвитку та особливостей електронної демократії в Україні, звернути увагу варто на наукові напрацювання таких вчених-практиків, як: К. Синицького, О. Дубаса, П. Клімушина, К. Вознюка, О. Загаєцької, О. Загвойської, Т. Камінської, М. Довбенка, Н. Драгомирецької, А. Камінської, Я. Олійник, Н. Павлютенка, А. Семенова, А. Серенока та М. Пасічника.

Аналізуючи приписи Основного Закону нашої держави – Конституції, безпосередньо з обраної тематики дослідження, зазначити варто наступні:

– відповідно до ст. 1: «Україна є суверенна і незалежна, демократична,

соціальна, правова держава»;

– відповідно до ст. 5: «носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування»;

– відповідно до ст. 40: «усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк[1]».

Аналізуючи електронну демократію як окреме питання дослідження, варто також розтлумачити його зміст. Тож, у широкому розумінні, електронна демократія полягає у залученні громади (громадянського суспільства загалом) до вирішення різноманітних суспільно-резонних питань, в тому числі й політичних. Якщо ж розглядати питання більш вузько, то це спосіб забезпечення державою можливостей з реалізації цифрового(електронного) аспекту прав людини і громадянина.

Тенденцію до активного поширення таке поняття як е-демократія розпочало в Америці ще в 2000 році, набувши не лише неабиякого розголосу, а й масштабів, зокрема завдяки активній підтримці такої ініціативи урядом Сполучених Штатів. Якісним сприянням становленню електронної демократії в Україні стало впровадження у 2015 році законодавчого підґрунтя у вигляді внесення змін до Закону України «Про звернення громадян», що стосувалися електронних петицій та електронного звернення. Уперше серед державних установ України такі види звернення громадян почали впроваджувати в Адміністрації Президента України, саме внаслідок цього українськими аналітиками було прослідковано беззаперечну тенденцію до ефективності зазначеного механізму, адже лише протягом першого року впровадження такої новації, громадянами було проставлено більш ніж 2 млн підписів під тією чи іншою петицією[2].

Зосередити увагу пропонуємо на не зовсім звичному для українців, проте, знову ж таки, актуальному способі реалізації права громадян на звернення – поданні електронної петиції, що є, до речі, одним з найважливіших інструментів електронної демократії. Така можливість є способом вираження як демократії в країні загалом, так і електронної демократії в цифровому й не лише просторах зокрема, електронний аспект демократії хоча й є більш звуженим, однак не менш вагомим у відсотковому відношенні підтримання загального демократичного режиму на території держави в цілому.

Відповідно до ст. 23-1 закону України «Про звернення громадян» громадяни можуть звернутися до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, органу місцевого самоврядування з електронними петиціями через офіційний вебсайт органу, якому вона адресована, або вебсайт громадського об'єднання, яке здійснює збір підписів

на підтримку електронної петиції [3]. Також у вже зазначеному законодавчому акті вказуються необхідні вимоги до створення такої петиції, її розгляду та особливостей подальшого руху в органах влади. Проте з 42 петицій, які подолали бар'єр 25 000 підписів, тільки 6 були впроваджені, і це, на жаль, досить сумна статистика, адже ефективність звернень в нашій країні не знаходиться на належному рівні, що сприяє відсутності мотивації у громадян в реалізації передбачених Основним Законом прав громадян нашої держави.

Однак, ігноруючи наявні недоліки системи подання й розгляду електронних звернень, в аспекті реалізації електронної демократії в державі, варто зазначити, що кожен громадянин України має можливість реалізувати своє право на звернення, передбачене Конституцією: брати участь у державотворенні, створивши електронну петицію на сайті Президента України, Кабінету Міністрів України, міської ради, а також індивідуальними зусиллями досягати внесення змін до законодавства власної держави для поліпшення життя району, міста, країни.

1. Конституція України. Документ 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1996, № 30, ст. 141. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.

2. Офіційний сайт електронних петицій до Президента України. Електронний ресурс.URL: <https://petition.president.gov.ua/>.

3. Закон України «Про звернення громадян». Документ 393/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1996, № 47, ст.256. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр#Text>.

Руслана КУСЬКО

викладач кафедри загальноправових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (м. Дніпро, Україна)

Тетяна ДРОЗД

викладач кафедри загальноправових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (м. Дніпро, Україна)

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА ТА ВЗАЄМОДІЇ З НАСЕЛЕННЯМ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСТВА В ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

У прийнятому в 2015 році Законі України «Про Національну поліцію» визначено, що Національна поліція України (поліція) – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони